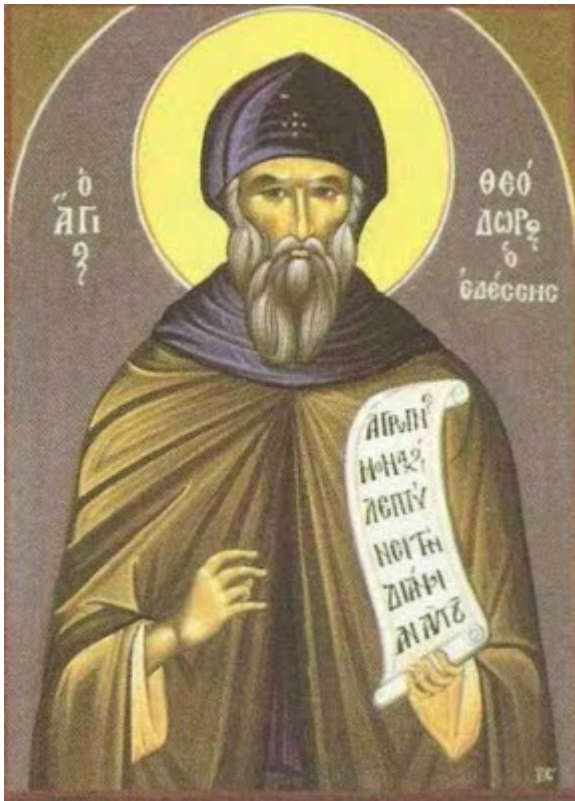

Θεόδωρος Εδέσσης, Όσιος: «100 ψυχωφελή

[πίστη](#)

11. Οι αναμνήσεις όσων πράξαμε μ' εμπάθεια,

τυραννούν εμπαθώς την ψυχή μας. Όταν οι εμπαθείς ενθυμήσεις εξαλειφθούν ολότελα από την καρδιά μας, τότε έχουμε σημάδι συγχωρήσεως των αμαρτιών μας. Γιατί έως ότου κινείται η ψυχή εμπαθώς, είναι φανερή η δύναμη της αμαρτίας επάνω της.

12. Τα σωματικά και υλικά πάθη λιγοστεύουν και μαραίνονται με τις σωματικές κακοπάθειες· τα ψυχικά και μη φαινόμενα, εξαφανίζονται με την ταπεινοφροσύνη, την πραότητα και την αγάπη.

13. Την εμπαθή επιθυμία μαραίνει η εγκράτεια ενωμένη με την ταπεινοφροσύνη· το φλογισμένο θυμό καταπραύνει η αγάπη· το λογισμό που περιπλανιέται εδώ και εκεί, τον συγκεντρώνει η εντατική προσευχή με ενθύμηση του Θεού· και έτσι καθαρίζεται το τριμερές της ψυχής. Αυτό τακτοποιώντας και ο θείος Απόστολος, έλεγε: «Επιδιώκετε την ειρήνη με όλους και τον αγιασμό, που δίχως αυτόν κανείς δε θα δει τον Κύριο».

14. Μερικοί είχαν απορία, ποιο από τα δύο, οι έννοιες κινούν τα πάθη ή τα πάθη κινούν τις έννοιες; Και άλλοι είπαν το ένα, άλλοι το άλλο. Εγώ λέω, οι έννοιες

είναι που κινούνται από τα πάθη. Γιατί αν δεν βρίσκονταν μέσα στην ψυχή τα πάθη, δεν θα την ενοχλούσαν οι εμπαιθείς έννοιες.

15. Οι δαίμονες που πάντα μας πολεμούν, έχουν συνήθεια να μας εμποδίζουν από τις πραγματοποιήσιμες και κατάλληλες για μας αρετές, και να βάζουν μέσα μας ισχυρό πόθο για τις αδύνατες και αταίριαστες. Εκείνους που έχουν προκοπή στην υποταγή, τους αναγκάζουν να κάνουν τα έργα των ησυχαστών. Στους ησυχαστές και αναχωρητές βάζουν την επιθυμία της κοινοβιακής ζωής. Αυτή τη μέθοδο μεταχειρίζονται και για κάθε αρετή. Εμείς όμως δεν πρέπει να αγνοούμε τα σχέδιά τους, γνωρίζοντας ότι όλα είναι καλά όταν γίνονται στον καιρό τους και με το μέτρο. Αντίθετα, είναι βλαβερά όλα όσα ξεπερνούν το μέτρο και δεν είναι στον κατάλληλο καιρό.

16. Εκείνους που ζουν μέσα στον κόσμο και είναι κοντά στις αφορμές των παθών, οι δαίμονες τους πολεμούν και παλεύουν να τους ρίξουν στην αμαρτία που γίνεται με την πράξη. Τους ερημίτες, επειδή σπανίζουν τα υλικά πράγματα, τους πολεμούν με τους λογισμούς. Και είναι πολύ φοβερότερος ο δεύτερος αυτός πόλεμος από τον πρώτο. Γιατί ο πόλεμος με τα πράγματα έχει ανάγκη από χρόνο και τόπο και ευκαιρίες. Ενώ ο πόλεμος του νου είναι πιο ελεύθερος και δύσκολα μπορεί να αντιμετωπιστεί. Σ' αυτή την ασώματη μάχη, μας έχει δοθεί ως όπλο η καθαρή προσευχή, γι' αυτό και έχει νομοθετηθεί να γίνεται αδιάλειπτα. Αυτή η προσευχή κάνει το νου δυνατό για τον αγώνα, γιατί μπορεί να εκτελείται και χωρίς το σώμα.

17. Θέλοντας ο Απόστολος Παύλος να δηλώσει την τέλεια νέκρωση των παθών, λέει: «Όσοι ανήκουν στο Χριστό, σταύρωσαν τον σαρκικό άνθρωπο με τα πάθη και τις επιθυμίες του». Γιατί όταν νεκρώσουμε τα πάθη και εξαφανίσουμε τις επιθυμίες και υποτάξουμε στο Πνεύμα το σαρκικό φρόνημα, τότε σηκώνουμε το σταυρό και ακολουθούμε τον Χριστό. Επειδή τίποτε άλλο δεν είναι η αναχώρηση, παρά νέκρωση των παθών και φανέρωση της ζωής που είναι κρυμμένη στο Χριστό.

18. Εκείνοι που ταλαιπωρούνται από τις επαναστάσεις του σώματος, το οποίο είναι η έδρα του θανάτου, και παραιτούνται από τον αδιάκοπο πόλεμό του, να μην κατηγορούν την σάρκα, αλλά τον εαυτό τους. Γιατί αν αυτοί δεν της έδιναν δύναμη ικανοποιώντας τις παράνομες επιθυμίες της, δεν θα ταλαιπωρούνταν τόσο πολύ από αυτήν. Ή δεν βλέπουν εκείνους που σταύρωσαν τον εαυτό τους μαζί με τα πάθη και τις επιθυμίες και φέρουν τη νέκρωση του Ιησού στη θνητή τους σάρκα, πώς έχουν τη σάρκα συνεργό μάλλον στα καλά και όχι αντίπαλο, αλλά πειθαρχική και οδηγούμενη από το νόμο του Θεού; Και αυτοί λοιπόν έτσι να κάνουν, και θα απολαύσουν την ίδια ανάπαυση.

19. Κάθε συγκατάθεση του λογισμού προς μια απαγορευμένη επιθυμία, δηλαδή

συγκατάνευση ηδονική, είναι αμαρτία στον μοναχό. Πρώτα αρχίζει ο λογισμός με το παθητικό μέρος να σκοτίζει το νου, κατόπιν κλίνει η ψυχή προς την ηδονή, γιατί δεν μπορεί να αντισταθεί στην πάλη. Αυτό λέγεται συγκατάθεση, η οποία είναι αμαρτία. Όταν πολυκαιρίσει, κινεί το πάθος. Και υστέρα έρχεται σιγά-σιγά στην διάπραξη της αμαρτίας. Γι' αυτό μακαρίζει ο προφήτης εκείνους που χτυπούν πάνω στην πέτρα τα νήπια της Βαβυλώνας (δηλ. εκείνους που αποκρούουν αμέσως, μόλις φανούν, τους πονηρούς λογισμούς). Αυτό είναι γνωστό στους συνετούς και φρόνιμους.

20. Οι άγγελοι, επειδή είναι υπηρέτες αγάπης και ειρήνης, χαίρονται για την μετάνοια και την προκοπή μας στην αρετή. Και γι' αυτό φροντίζουν να μας γεμίζουν με πνευματικές θεωρίες και βοηθούν σε κάθε καλό. Αντίθετα οι δαίμονες, επειδή είναι δημιουργοί οργής και κακίας, χαίρονται όταν ελαττώνεται η αρετή και έχουν έργο να κάνουν τις ψυχές να κλίνουν σε αισχρές φαντασίες.

Πηγή: Φιλοκαλία των Ιερών Νηπτικών, μεταφρ. Αντώνιος Γαλίτης, εκδ. Το περιβόλι της Παναγίας, 1986, β' τόμος, σελ. 12-33)- filokaliakainipsis.blogspot.gr